

THODAY, DAVID (1883 - 1964), botanegydd, Athro prifysgol

Enw: David Thoday
Dyddiad geni: 1883
Dyddiad marw: 1964
Priod: Mary Gladys Thoday (née Sykes)
Rhiant: Susan Elizabeth Thoday (née Bingham)
Rhiant: David Thoday
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: botanegydd, Athro prifysgol
Maes gweithgaredd: Addysg; Natur ac Amaethyddiaeth; Gwyddoniaeth a Mathemateg
Awdur: Evan David Jones

Ganwyd 5 Mai 1883 yn Honiton, Dyfnaint, yr hynaf o chwe phlentyn David a Susan Elizabeth (ganwyd Bingham) Thoday. Ysgolfeistr oedd y tad, a symudodd y teulu i Lundain lle y cafodd y mab ei addysg yn ysgol ramadeg Tottenham, 1894-98, cyn ymaelodi yng Ngholeg y Drindod, Caergrawnt yn 1902. Arbenigodd mewn botaneg o dan gyfarwyddyd H. Marshall Ward, A.C. Seward a F.F. Blackman. Cafodd ddosbarth cyntaf yn nwy ran y Tripos yn 1905 ac 1906 ac enillodd Fedal Walsingham yn 1908. Wedi treulio dwy fl. (1909-11) yn Arddangosydd ('Demonstrator') Prifysgol mewn botaneg yng Nghaergrawnt penodwyd ef yn ddarlithydd mewn botaneg ffisiolegol ym Mhrifysgol Manceinion yn 1911 ac yna yn 1918 i Gadair Harry Bolas mewn botaneg ym Mhrifysgol Cape Town, De Affrica. Yn 1923 aeth i Goleg Prifysgol Gogledd Cymru, Bangor, yn Athro Botaneg, yn olynydd i Reginald W. Phillips, a bu yno nes iddo ymddeol yn 1949. Ar ôl ymddeol bu'n athro ffisioleg planhigion ym Mhrifysgol Alexandria, yr Aifft, ond dychwelodd i Fangor yn 1955.

Enillodd radd Sc.D. (Caergrawnt); etholwyd ef yn F.R.S. yn 1942 a dyfarnwyd iddo radd D.Sc. (Cymru) er anrhydedd yn 1960. Cyhoeddodd *Botany: a textbook for senior students* (1915; 5 argraffiad) a nifer o erthyglau pwysig yn ei faes gan gynnwys cyfres ar y planhigion suddlon *Kleinia articulata*, yn arbennig eu metabolaeth asidig. Yr oedd ei ddarlith lywyddol i'r British Association, Adran K, yn 1939, 'The interpretation of plant structures', yn arloesol.

Cynorthwywyd ef yn llawer o'i waith gan ei wraig a briododd 15 Mehefin 1910, hithau, dan ei henw Mary Gladys Sykes o Goleg Girton a chymrawd ymchwil Coleg Newnham, yn awdur nifer o bapurau ar destunau botanegol. Merch John Thorley Sykes o'r Orsedd, Sir Ddinbych, oedd hi, a bu iddynt bedwar mab. Bu farw ei wraig yn 1943, a bu yntau farw yn Llanfairfechan 30 Mawrth 1964.

Awdur

Evan David Jones, (1903 - 1987)

Ffynonellau

Biographical Memoirs of Fellows of the Royal Society, xi (1965), 177-83

gweler *ibid.*, 184-5 am lyfryddiaeth ei bapurau gwyddonol, 1905-63

The Times, 1 Ebrill 1964

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: [Q5240334](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1997

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Evch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.